

PODSTAWY JĘZYKA HTML

KILKA PODSTAWOWYCH LEKTUR

- Paweł Wimmer „Kurs języka HTML - poradnik webmastera”
- bardzo przystępny tutorial dla naprawdę początkujących -
http://www.htmlgoodies.com/primers/primer_1.html
- krótki wstęp do tworzenia stron -
<http://www.w3c.org/MarkUp/Guide/>
- krótki wstęp do używania Cascading Style Sheets
- <http://www.w3c.org/MarkUp/Guide/Style>
- dokumentacja do HTML 4.0 -
<http://www.w3.org/TR/1998/REC-html40-19980424/>

FORMATY STRON INTERNETOWYCH

- ◉ **XHTML**, **XML** (Extended Meta Language), JavaScript (dodatek), **PHP** (Personal Home Page) i wiele innych
- ◉ ale wszystko się zaczyna od **HTML** (Hyper Text Meta Language)
- ◉ dawniej **SGML** (Structured General Meta Language)

EDYTORY TEKSTOWE

- [Pajaczek NxG](#) - w tej chwili wybór numer 1 dla polskiego webmastera, program **komercyjny**. Oferuje wersje profesjonalną i standardową, w odmianie osobistej (do użytku niekomercyjnego) lub komercyjnej. Moim zdaniem to najlepszy tekstowy edytor HTML i XHTML na świecie.
- [CoreEditor](#) - polski, **komercyjny** edytor, porównywalny z Pajaczką, obsługujący także XHTML. Edytor jest następcą bezpłatnego edHTML.
- [kED](#) - polski, **darmowy** edytor, szybki i konfigurowalny, obsługujący XHTML
- [HateML Pro](#) - polski, **darmowy** edytor z obsługą (X)HTML.
- [Tiger98 i TigerII Millenium](#) - **komercyjny** polski edytor, jednak już bardzo wiekowy.
- [TigerII MiniPad](#) - **darmowy** notatnik, wygodny do szybkich poprawek.
- [edHTML](#) - polski, **darmowy** edytor; jego następcą jest CoreEditor.
- [Website Pro](#) - polski, **darmowy** edytor; los nieznany (?).
- [Zajaczek PHP](#) - polski, **darmowy** edytor, z dobrą obsługą PHP.
- [Ager Web Edytor](#) - polski, **darmowy** edytor ze wsparciem dla PHP i JavaScript.
- [Extra Page](#) - **darmowy** polski edytor, jednak piszący w "starym stylu".
- [ezHTML](#) - polski edytor, także **darmowy** - chyba nie jest już rozwijany.
- [HTML-Kit](#) - bardzo silny amerykański edytor, z ogromną liczbą pluginów, **darmowy**.
- [1'st Page 2000](#) - jeden z najpotężniejszych programów webmasterskich, **darmowy**.
- [ACE HTML Freeware](#) - **darmowy**, anglojęzyczny edytor, z obsługą stron kodowych.
(źródło: [Paweł Wimmer](#) „Kurs języka HTML - poradnik webmastera”)
- **no i zwykły notatnik, Notepad+**

EDYTORY GRAFICZNE

- ◉ MS Front Page
- ◉ Joomla!
- ◉ Wiki

i wiele innych

Pozwalają na przełączenie się z widoku skryptu HTML na widok gotowej strony (raczej odwrotnie)

ZNACZNIKI

- kod HTML składa się ze znaczników (ang. *tags*), które umieszczamy w nawiasach ostrych `< i >`
- Niemal każdy znacznik HTML **musi** zostać zamknięty
- Znacznik otwierający wygląda tak:
`<jakis_znacznik>`
natomiast zamykający:
`</jakis_znacznik>`

SKŁADNIA

Należy także pamiętać o kolejności wstawiania znaczników. Nie wolno ich "mieszać".

⦿ `<i>Lorem ipsum, dolor sit <u>amet</u></i>`

To jest poprawny zapis. Natomiast:

⦿ `Lorem <i>ipsum dolor <u>sit</i></u> amet`

już nie jest poprawny.

HTML/PIERWSZA STRONA

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML
4.01//EN,"http://www.w3.org/TR/html4/strict.
dtd">
  <html>
    <head>
      <meta http-equiv="Content-Type"
content="text/html; charset=iso-8859-2">
      <title> Pierwsza Strona </title>
    </head>
    <body>
      <p>Przykładowy tekst.</p>
    </body>
  </html>
```


HTML/DOCUMENT TYPE DECLARATION

HTML w specyfikacji 4.01 ma trzy DTD (ang. Document Type Declaration):

1. Strict DTD - (ściśła) zawiera wszystkie elementy i atrybuty, które nie są zdeprecjonowane (nie deprecated) oraz nie pojawiają się w dokumentach z ramkami.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"> lub
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
```

2. Transitional DTD - (przejściowa) zawiera wszystko co w Strict DTD plus elementy i atrybuty nie używane obecnie.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"> lub
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
```

3. Frameset DTD - (dla ramek) zawiera wszystko co w Transitional DTD plus elementy odnoszące się do ramek: FRAME, FRAMESET oraz NOFRAMES (używane na stronach startowych ramek).

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Frameset//EN"> lub
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Frameset//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/frameset.dtd">
```

(Z Wikibooks, biblioteki wolnych podręczników)

- Przestrzenie pomiędzy znacznikami otwierającym i zamykającym nazywamy **sekcjami**. W sekcjach można umieszczać inne znaczniki i tekst.
- Pierwsza linijka powyższego kodu (zwanego **kodem HTML**) przedstawia informację o dokumencie. Mówi ona o tym jaką wersję HTML-a zastosowaliśmy. Jest to potrzebne do dalszej interpretacji dokumentu.
- Następnie widzimy znacznik otwierający `<html>`. Sygnalizuje on rozpoczęcie kodu HTML w dokumencie. W tej sekcji umieszczamy całą resztę kodu HTML. Na końcu dokumentu znajdziemy znacznik zamykający `</html>`.
- Kolejną rzeczą jest sekcja `<head></head>`. W niej zawieramy informacje o dokumencie - w tym przypadku o **kodowaniu znaków i tytule dokumentu**, który zawsze zobaczymy na pasku przeglądarki. W sekcji *head* możemy umieścić także informacje o **autorze dokumentu** (czyli strony HTML), **opis dokumentu** czy **słowa kluczowe**.
- Po tym przychodzi sekcja `<body></body>`. Obejmuje ona to, co chcemy umieścić na naszej stronie - czyli informacje o tekście, wstawianych grafikach itp.
- W sekcji *body* utworzyliśmy akapit za pomocą znaczników `<p></p>`, w którego sekcji umieściliśmy nasz tekst.

ZNACZNIKI UŻYWANE W SEKCJI HEAD

- **<TITLE>** tytuł strony, wyświetlany na górnej belce przeglądarki R/R
- **<META>** służą do definiowania niektórych zachowań przeglądarek i innych agentów www, np. sposobu interpretowania znaków narodowych (jak np.: ą, ę, à, ò, ù, ì), definiowania słów kluczowych opisujących zawartość strony R/F
- **Przykład.** Fragment sekcji HEAD strony głównej serwisu www.rockmetal.pl

`<head>`

```
<meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=iso-8859-2">
```

```
<meta name="description" content="rockmetal.pl (rock i metal po polsku),  
polskojezyczny serwis poswiecony muzyce rockowej i metalowej">
```

```
<meta name="keywords" content="rock metal rockmetal muzyka music heavy thrash  
death black doom gothic gotyk mp3 recenzje wywiady relacje tabulatury taby  
sample informacje nowosci wiadsci gitara guitar koncert koncerty forum rock metal  
rockmetal rock metal nowosci wiadsci">
```

```
<meta http-equiv="expires" content="0">
```

```
<title>rockmetal.pl (rock i metal po polsku)</title>...
```

`</head>`

PODSTAWOWE ZNACZNIKI SŁUŻĄCE FORMATOWANIU TEKSTU

- **** (bold) pogrubienie R/R
- **<I>** (italic) kursywa R/R
- **<U>** (underline) podkreślenie R/R
- **** definicja czcionki R/R

color="white|black|red|green|orange|purple|...|000000|...|FFFFFF"

size=1|...|7|+1|...|+7|-1|...|-7

face=arial ce, helvetica ce, arial, helvetica, sans-serif,...

- **<H1>** ... **<H6>** (header) nagłówki R/R
- **<SMALL>** "mała" czcionka R/R
- **<BIG>** "duża" czcionka R/R
- **<P>** (paragraph) akapit R/O

align="right|left|center|justify"

- **
** (break) wymuszenie łamania linii R/F

 (non-breaking space) zapobiega łamaniu linii pomiędzy dwoma słowami

- **<PRE>** (preformatted tekst) zachowuje nie-HTMLowe formatowanie tekstu, tzn. końce linii, znaki tabulacji R/R
- **<HR>** (horizontal ruler) linia pozioma R/F

align="right|left|center"; noshade

size= 1|2|3|... wysokość w pikselach

width=1|2|3|...|100%|... długość w pikselach, lub procentach szerokości elementu zawierającego linię

LISTY

• uszeregowane informacje

- nieuszeregowane informacje
- definicje
- Różne rodzaje list mogą być zagnieżdżane (np. lista wypunktowana wewnątrz numerowanej).

Przykład. Implementacja listy nieuporządkowanej (wypunktowanej) przedstawionej wyżej.

```
<UL>
```

```
<LI> uszeregowane informacje
```

```
<LI> nieuporządkowane informacje
```

```
<LI> definicje
```

```
</UL>
```

Listę uporządkowaną (numerowaną) można stworzyć przy użyciu znacznika . Przykładem listy numerowanej może być przepis kulinarny, np.:

1. Do filiżanki wsyp łyżeczkę suchych liści herbacianych.
2. Zalej gotującą wodą.
3. Dodaj mleka, cukru lub cytryny do smaku.

Przykład. Implementacja listy numerowanej przedstawionej wyżej.

```
<OL>
```

```
<LI> Do filiżanki wsyp łyżeczkę suchych liści herbacianych.
```

```
<LI> Zalej gotującą wodą.
```

```
<LI> Dodaj mleka, cukru lub cytryny do smaku.
```

```
</OL>
```

LISTY DEFINICJI (<DL>)

Listy definicji (<DL>) zasadniczo składają się z par nazwa-definicja (znaczniki <DT> i <DD>)

Przykład. Lista definicji

Kałuża

Akwen wodny pozbawiony znaczenia strategicznego.

Łyżka

Ręczny manipulator żywieniowy.

może być zdefiniowana w HTML jako:

<DL>

<DT>Kałuża

<DD> Akwen wodny pozbawiony znaczenia strategicznego.

<DT>Łyżka<

DD> Ręczny manipulator żywieniowy.

</DL>

 (unordered list) lista wypunktowana R/R

- type="disc|square|circle"

 (ordered list) lista numerowana R/R

- type="1|a|A|i|I" wskazuje na sposób numerowania; poszczególne typy oznaczają kolejno: cyfry arabskie, małe litery alfabetu łacińskiego, duże litery alfabetu łacińskiego, małe cyfry rzymskie, duże cyfry rzymskie
- start=1|2|3|... numer pierwszego elementu listy

 (list item) element listy R/O

- value=1|2|3|... numer aktualnego elementu listy

<DL> (definition list) lista definicji R/R

<DT> (definition term) termin R/O

<DD> (definition description) definicja R/O

ODSYŁACZE

Dwa rodzaje konstrukcji odsyłaczowych: do etykiet i do stron

Etykieta (zwana też zakładką lub kotwicą - ang. *anchor*) jest znakiem, swoistą elektroniczną zakładką, podobną do zakładek w książce, która zaznacza jakieś miejsce w tekście.

- ` `

Odsyłaczem jest konstrukcja, która wskazuje pewne miejsce w Internecie i pozwala skoczyć do niego za pomocą kliknięcia na niej myszką.

`Tekst, na którym należy kliknąć`

`Tutaj znajdziesz miesięcznik PC World Komputer`

ODSYŁACZE DO ETYKIET

`Tekst`

Uwaga na znak # oddzielający nazwę strony od nazwy etykiety.

Jeśli tworzymy odsyłacz do etykiety na tej samej stronie, wystarczy użyć samej nazwy etykiety, czyli:

`Tekst, na którym należy kliknąć`

ODSYŁACZE DO POCZTY ELEKTRONICZNEJ

○ `Tutaj
kliknij`

`<a
href="mailto:wimmer@helion.pl?cc=jan.kowal@firma.pl
&
bcc=jozef.kwiatek@firma.pl&subject=Bardzo
ważny list&
body=Witajcie Panowie">Wyślij pocztę`

HIERARCHIA PLIKÓW

- Odsyłacz do innej strony HTML (w tym samym katalogu):

```
<a href="nazwa_strony.html">Edytor Pajaczek</a>
```

[Edytor Pajaczek](#)

- Odsyłacz do innej strony w katalogu podrzędnym

```
<a href="katalog_podrzędny/nazwa_strony.html">Inna strona</a>
```

- Odsyłacz do strony w innym katalogu, równorzędnym w hierarchii:

```
<a href=" ../katalog_równorzędny/nazwa_strony.html">Jeszcze inna strona</a>
```

Dwie kropki w adresie nakazują przeglądarce "zajrzeć wyżej" w hierarchii katalogów, "zejść" do nowego katalogu i przywołać żadaną stronę.

WSTAWIANIE GRAFIKI DO DOKUMENTU

- ◉ ``